

[Madsen-Mygdal.]

saadan Myndighed, der kan gribe dybt ind i og være afgørende for Tusinder af danske Landbohjem Landet over. Og saa det andet, der staar om Misforholdet mellem Jordarealet og Avlsbygningerne. Ja, det lyder jo meget godt, og der staar ogsaa „fortrinsvis“, det er ikke helt bestemt, men hvad menes der med dette Misforhold? Kender den højtærede Minister eller det almægtige Jordlovsudvalg en bestemt Norm for Forholdet mellem Avlsbygningerne og Jordarealet? Hvad er det rette Forhold mellem Jord og Bygninger? Naar man skal til at indsætte saadanne Bestemmelser, er det rart at vide, hvad det er, vi lovgiver om. Som alle vil vide, der har med Landbrug at gøre, beror Bygningernes Antal og Størrelse først og fremmest paa Besætningens Størrelse og paa Besætningens Art, og Besætningen paa en Landejendom er igen i høj Grad afhængig af Sædskiftet, af hele Driftsformen, af Jordens Benyttelse. Nu vil jeg gerne vide, om Ministeren eller Jordlovsudvalget har udpønsket en bestemt Driftsform, en Slags normeret Kvæghold og Svinehold og i Forbindelse dermed et fastlagt Kubikindhold af Bygningerne i Forhold til Arealets Størrelse. Jeg vil gerne spørge, om f. Eks. en Frøavler, der jo som bekendt har meget ringe Besætning og ganske sikkert derfor har et Misforhold mellem Bygninger og Jord, men som alligevel udfører et samfundsnyttigt Arbejde — vi vilde være meget daarligt kørende alle vi, der dyrker den danske Jord, dersom vi ikke kunde faa hjemmeavlet Frø, Frø avlet her i Landet — en saadan Frøavler vil være prisgivet, hvis hans Jord altid kan tages, medens den, der har det rette Forhold, ikke kan røres? Det vilde for Resten være meget ønskeligt, om den højtærede Minister vilde oplyse os om, hvad der er det rette Forhold mellem Jord og Bygninger, og hvad der er et Misforhold; saa ved vi da, hvad det er, der tales om, og saa ved Landmændene — jeg tror de vilde sætte Pris paa det —, hvad de har at rette sig efter.

Jeg skal i øvrigt ikke opholde mig ved Forslagets Enkeltheder. Der er kun en enkelt Bestemmelse, jeg gerne vil omtale, nemlig Bestemmelsen om det nye Etableringslaan eller Drifts-laan, som den ærede Ordfører for Socialdemokratiet ogsaa omtalte, der er foreslaaet i § 12. I Henhold til denne Paragraf kan Ministeren bevilge et Etableringslaan paa $\frac{1}{10}$ af Vurderingssummen for Jord og Bygninger, dog ikke over 2 000 Kr. Hidtil har det jo været saaledes, at Nybyggeren selv skulde være i Besiddelse af disse 2 000 Kr., helst skulde

han selv have opsparet dem, men i hvert Fald skulde han hos sine Omgivelser have opnaaet en saadan Tillid, at dette Beløb kontant kunde fremskaffes. Dette forekommer mig nu ikke at være nogen vidtgaaende Fordring, og jeg tror, at det er rigtigt at stille den, idet denne Fordrings Opfyldelse er den bedste Prøve paa vedkommende unge Mands eller vedkommende unge Pars Kvalifikation til at gaa ind i et saadant Brug. I Virkeligheden foreslaas dette nu strøget; Staten udlaaner alt, ogsaa til Anskaffelse af Besætning og Inventar. Jeg tror ikke, den højtærede Landbrugsminister gør Udstykningssagen en Tjeneste ved at foreslaa dette. Gang paa Gang, baade under Finanslovsbehandlingen og ved Fremsættelsen af Forslaget her, har vi hørt Ministeren med den allerstørste og dybeste Medfølelse tale om Landbrugets forfærdelige Prioritetsgæld, der tynger Landmanden til Jorden og gør ham til en ufri Mand. Det er jo meget smukt, at Ministeren har en saadan Medfølelse med Landmanden, men jeg vil sige, at denne Medfølelse tager sig noget mærkeligt ud, naar man ved, at det er Ministerens kæreste Ønske at forøge Prioritetsbyrderne ved stadig at forhøje den Skatteprioritet, der er sat ind foran alle andre Skatteprioriteter, og som er den af alle Prioriteterne, der er steget forholdsvis mest. Naar den højtærede Minister saaledes vedbliver at tale om Gældsbyrden og om denne Gældsbyrdes ødelæggende Virkninger, forekommer det mig at være underligt, at Ministeren søger at gøre de unge Nybyggere endnu mere gældbundne, end de nogen Sinde før har været; den højtærede Minister ønsker at laane lige til Toppen, han kræver ikke, at de kommer med en eneste Øre, de kan laane det hele her. Hvis den højtærede Minister har den Opfattelse, at Gælden er saa forfærdelig, synes jeg, at han skulde passe lidt paa, at han ikke straks sætter de unge i en saa mægtig Gældsforpligtelse. Jeg advarer imod denne Bestemmelse om Etableringslaan; jeg tror det er sundt og rigtigt, at det gamle Minimumskrav opretholdes. Hvis en ung Mand og en ung Kvinde, en Karl og en Pige, ønsker at stifte deres eget Hjem, tror jeg ogsaa, at det er dem muligt, i mangfoldige Tilfælde ved egen Opsparing; hvor der mangler lidt, er der jo ogsaa Mulighed for at faa det fra Folk, der kender dem, og kan de ikke præstere saa meget, er jeg ikke sikker paa, at de er egnede til at forestaa den særegne Økonomi; som Opretholdelsen af en mindre Landbrugsbedrift er betinget af.